

جورج ریتزر

نظریه جامعه‌شناسی

ترجمه هم‌شنگ نایبی

نشرنی

سرشناسه: ریتزر، جورج، ۱۹۴۰ - م. Ritzer, George
 عنوان و پدیدآور: نظریه جامعه‌شناسی / جورج ریتزر؛ ترجمه: نایبی
 مشخصات نشر: تهران، نشر نی، ۱۳۹۳.
 مشخصات ظاهری: ۱۰۱۶ ص.
 شابک: 978-964-185-388-6
 وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا
 یادداشت: عنوان اصلی: Sociological Theory, 8th, c2011
 یادداشت: واژه‌نامه: کتاب‌نامه: ص ۱۹۱۱، نمایه.
 موضوع: جامعه‌شناسی؛ جامعه‌شناسان - سرگذشت‌نامه.
 شناسه افزوده: نایبی، هوشنگ، ۱۳۳۹ - ، مترجم.
 رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۳ ۶۳ ۹۳ HM۵۸۵
 رده‌بندی دیویی: ۳۰۱/۰۱
 شماره کتابخانه ملی: ۳۵۱۶۲۳۰

نشرنی

نظریه جامعه‌شناسی

جورج

مترجم هوشنگ
عضو هیئت علمی دانشکده
علوم اجتماعی، دانشگاه تهران

چاپ اول، تهران، ۱۳۹۳

تعداد ۱۵۰۰ نسخه

قیمت ۴۶۰۰۰ تومان

لیتوگرافی باختر

چاپ اکسیر

ناظر چاپ بهمن سراج

تمامی حقوق این اثر محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن کلاً و جزئاً،
به هر صورت (چاپ، فتوکپی، صوت، تصویر و انتشار الکترونیکی)
بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است.

شابک ۶ ۳۸۸ ۱۸۵ ۹۶۴ ۹۷۸

www.nashreny.com

فهرست

بخش اول: نظریه‌های کلاسیک جامعه‌شناسی

۶۶	تحولات مارکسیسم اروپایی در آستانه قرن بیستم	۱۳	پیش‌نار
۶۹	۲. کارل مارکس	۱۷	۱. تاریخچه نظریه جامعه‌شناسی دوره آغازین
۷۲	دیالکتیک	۱۸	مقدمه
۷۳	روش دیالکتیکی	۱۹	نیروهای اجتماعی و پیشرفت نظریه
۷۳	واقعیت و ارزش	۱۹	جامعه‌شناسی
۷۴	روابط متقابل	۲۲	انقلاب‌های سیاسی
۷۴	گذشته و حال و آینده	۲۲	انقلاب صنعتی و ظهور سرمایه‌داری
۷۵	عدم اجتناب‌ناپذیری	۲۲	خیزش سوسیالیسم
۷۶	عامل‌ها و ساختارها	۲۳	فمینیسم
۷۷	استعداد انسان	۲۴	شهرنشینی
۸۰	کار	۲۴	تحول دینی
۸۳	از خودنگاری	۲۴	رشد علم
۸۶	ساختار و فرهنگ جامعه سرمایه‌داری	۲۵	نیروهای فکری و ظهور نظریه جامعه‌شناسی
۸۸	کلاس	۲۵	روشنگری
۸۹	بت‌وارگی	۲۷	واکنش محافظه‌کارانه به روشنگری
۹۱	سرمایه و سرمایه‌داری	۲۹	ظهور جامعه‌شناسی فرانسه
۹۱	بهره‌کشی	۲۹	الکسیس توکویل
۹۳	تضاد طبقاتی	۳۳	کلود هنری سن‌سیمون
۹۵	سرمایه‌داری خوب	۳۳	آگوست کنت
۹۸	مفهوم ماتریالیستی تاریخ	۳۸	امیل دورکیم
۱۰۲	جنبه‌های فرهنگی جامعه سرمایه‌داری	۴۱	ظهور جامعه‌شناسی آلمان
۱۰۲	ایدئولوژی	۴۲	منشأ و ماهیت نظریه‌های کارل مارکس
۱۰۶	مذهب	۴۸	منشأ و ماهیت نظریه ماکس وبر و جورج زیمل
۱۰۷	اقتصاد مارکس: مطالعه موردی	۵۷	منشأ جامعه‌شناسی انگلستان
۱۱۰	کمونیسم	۵۸	اقتصاد سیاسی و بهبودطلبی و تکامل اجتماعی
۱۱۱	نقد	۶۰	هربرت اسپنسر
۱۱۵	۳ امیل دورکیم	۶۵	شخصیت‌های کلیدی جامعه‌شناسی آغازین
۱۱۶	واقعیت‌های اجتماعی		ایتالیا

۱۶۸	تفهم	۱۲۱	واقعیت‌های اجتماعی مادی و غیرمادی
۱۷۰	علیت	۱۲۲	انواع واقعیت‌های اجتماعی غیرمادی
۱۷۲	نوع ناب	۱۲۸	تقسیم کار در جامعه
۱۷۵	ارزش‌ها	۱۲۹	همبستگی مکانیکی و همبستگی ارگانیک
۱۷۹	جامعه‌شناسی بنیادی	۱۳۱	تراکم پویا
۱۷۹	جامعه‌شناسی چیست	۱۳۱	قانون تنبیهی و ترمیمی
۱۸۰	کنش اجتماعی	۱۳۲	جامعه عادی و جامعه بیمار
۱۸۲	طبقه و منزلت و حزب	۱۳۴	عدالت
۱۸۴	ساختارهای اقتدار	۱۳۵	مودکشی
۱۹۴	عقلانی‌شدن	۱۳۷	نوع خودکشی
۲۰۸	مذهب و رشد سرمایه‌داری	۱۴۱	مودکشی و اصلاحات اجتماعی
۲۱۸	نقد	۱۴۲	صور ابتدایی حیات دینی
۲۲۳	۵. جورج زیمل	۱۴۲	نیمه ابتدایی و نیمه مدرن
۲۲۳	علائق اصلی	۱۴۴	نظریه هب: مذهب و غیرمقدس
۲۲۴	سطوح و حوزه‌های علایق	۱۴۶	چرا صور ابتدایی
۲۲۵	تفکر دیالکتیکی	۱۴۶	توتیمیس
۲۲۹	آگاهی فردی	۱۴۸	جامعه‌شناسی معرفت
۲۳۰	تعامل اجتماعی (ارتباط)	۱۴۹	هیجان جمعی
۲۳۱	تعامل: صورت و تیپ	۱۵۰	تعلیمات اخلاقی و اصلاح اجتماعی
۲۳۹	ساختارهای اجتماعی	۱۵۱	اخلاق
۲۴۱	فرهنگ عینی	۱۵۴	آموزش اخلاق
۲۴۳	فلسفه پول	۱۵۶	انجمن صنفی
۲۵۲	رازداری: مطالعه موردی در جامعه‌شناسی	۱۵۶	نقد
۲۵۴	نظریه رابینز	۱۵۷	کارکردگرایی و پوزیتیویسم
۲۵۶	نظریه رابینز: روابط اجتماعی	۱۵۷	انتقادهای دیگر
۲۵۶	نظریه رابینز: روابط اجتماعی	۱۶۳	۴. ماکس وبر
۲۵۷	نقد	۱۶۴	روش‌شناسی
		۱۶۴	تاریخ و جامعه‌شناسی

بخش دوم: نظریه مدرن جامعه‌شناسی

۲۸۴	ظهور هاروارد و جامعه‌شناسی	۲۶۳	۱. کلیات تاریخی نظریه جامعه‌شناسی:
۲۸۷	شرق آمریکا و کارکردگرایی ساختاری		دوره متأخر
۲۸۸	افول مکتب شیکاگو	۲۶۳	نخستین نظریه‌های جامعه‌شناسی آمریکا
۲۹۰	تحولات نظریه مارکسیستی	۲۶۳	سیاست
۲۹۱	کارل مانهایم و جامعه‌شناسی شناخت	۲۶۶	تغییر اجتماعی و جریان‌ات فکری
۲۹۱	نظریه جامعه‌شناسی از نیمه قرن بیستم	۲۷۱	مکتب شیکاگو
۲۹۱	کارکردگرایی ساختاری: اوج و حقیقت	۲۷۹	زنان در آغاز جامعه‌شناسی
۲۹۱	جامعه‌شناسی رادیکال در آمریکا: سی رایت	۲۸۰	دوبویس و جامعه‌شناسی نژاد
۲۹۲	ظهور نظریه تضاد	۲۸۴	نظریه جامعه‌شناسی تا نیمه قرن بیستم

۳۸۷	دستاوردهای اصلی	۲۹۵	تولد نظریه مبادله
۳۹۲	نقد نظریه انتقادی	۲۹۶	تحلیل نمایشی: کار اردوین گافمن
۳۹۳	افکار یورگن هابرماس	۲۹۷	ظهور جامعه‌شناسی زندگی روزمره
۳۹۷	نظریه انتقادی امروز: کار اکسل هانت	۲۹۹	خیزش و افول جامعه‌شناسی مارکسیستی
۴۰۰	تحولات اخیر در انتقاد فرهنگی	۳۰۱	چالش نظریه فمینیستی
۴۰۲	جامعه‌شناسی اقتصادی نو مارکسیستی	۳۰۳	ساختارگرایی و فراساختارگرایی
۴۰۲	سرمایه و کار		تحولات نظریه جامعه‌شناسی در اواخر قرن بیستم
۴۰۹	فوردیسم و پست فوردیسم	۳۰۴	تلفیق و کار
۴۱۲	مارکسیسم تاریخی‌گرا	۳۰۵	تلفیق ملیت و ساختار
۴۱۲	نظام جهانی مدرن	۳۰۶	تلفیق نظریه
۴۱۹	تحلیل مکانی نو مارکسیستی	۳۰۷	نظریه‌های مدرنیته و پست‌مدرنیته
۴۲۰	تولید مکان	۳۱۰	نظریه‌ها در تحلیل سیستم یکم
۴۲۳	تریالکتیک		نظریه اجتماعی چهره فرهنگ
۴۲۵	مکان‌های امید	۳۱۰	نظریه نامتعارف هابرماس‌های گرای
۴۲۸	نظریه پست مارکسیستی		نظریه‌های اجتماعی پست‌مدرن
۴۲۹	مارکسیسم تحلیلی	۳۱۱	فراپست‌مدرن
۴۳۶	نظریه مارکسیستی پست‌مدرن	۳۱۲	نظریه‌های مصرف
۴۴۰	بعد از مارکسیسم		نظریه‌های جهانی شدن
۴۴۳	نقد پست مارکسیسم	۳۱۶	نظریه عامل و شبکه
		۳۱۷	نظریه عمل
۴۴۷	۹. نظریه سیستم‌ها		
۴۴۷	جامعه‌شناسی و نظریه سیستم‌های مدرن	۳۲۱	۷. کارکردگرایی ساختاری
۴۴۷	دستاوردهای نظریه سیستم‌ها		نوکارکردگرایی و نظریه تضاد
۴۴۹	اصول نظام	۳۲۲	کارکردگرایی ساختاری
۴۵۰	کارکردهای نظریه‌ای اجتماعی	۳۲۳	نظریه کارکردی قشری‌بندی و نقد آن
۴۵۲	نظریه سیستم‌های علامت‌گذاری لومان	۳۲۶	کارکردگرایی ساختاری تالکوت پارسونز
۴۵۴	سیستم‌های رده‌ها	۳۴۲	کارکردگرایی ساختاری رابرت مرتن
۴۵۷	جامعه و نظام‌های اجتماعی	۳۴۷	نقد‌های عمده
۴۵۸	احتمال مضاعف	۳۵۳	نوکارکردگرایی
۴۶۰	تکامل نظام‌های اجتماعی	۳۵۹	نظریه تضاد
۴۶۱	افتراق	۳۵۹	کار رالف دارندورف
۴۶۱	جامعه‌شناسی معرفت لومان	۳۶۳	نقد‌های مهم
۴۷۰	نقد	۳۶۶	نظریه تضاد تلفیقی‌تر
۴۷۳	۱۰. تعامل‌گرایی نمادین	۳۷۵	۸. انواع نظریه نو مارکسیستی
۴۷۳	ریشه‌های تاریخی اصلی	۳۷۵	جبرگرایی اقتصادی
۴۷۳	عمل‌گرایی	۳۷۷	مارکسیسم هگلی
۴۷۵	رفتارگرایی	۳۷۷	جورج لوکاک
۴۷۷	بین تقلیل‌گرایی و جامعه‌شناسی‌گرایی	۳۸۰	آنتونیو گرامشی
۴۷۸	آرای جورج هربرت مید	۳۸۱	نظریه انتقادی
۴۷۸	اولویت امر اجتماعی	۳۸۲	نقد‌های عمده حیات اجتماعی و فکری
۴۷۹	عمل		

۵۴۷	حل منازعه در شورای حل اختلاف
۵۴۹	نقد جامعه‌شناسی سستی
۵۴۹	جدایی از اجتماع
۵۵۰	خط موضوع با منبع
۵۵۲	تنش‌ها و محدودیت‌ها در مردم‌روشناسی
۵۵۴	ترکیب و تلفیق
۵۵۵	مردم‌روشناسی و نظم خرد و کلان
۵۵۷	۱۲. نظریه مبادله و شبکه و انتخاب عقلانی
۵۵۷	نظریه مبادله
۵۵۸	رفتارگرایی
۵۵۸	نظریه انتخاب عقلانی
۵۶۲	نظریه مبادله جورج هومز
۵۷۰	نظریه مبادله پیتر بلاو
۵۷۶	کار ریچارد امرسون و پیروانش
۵۸۴	نظریه شبکه
۵۸۵	اصول و علائق اصلی
۵۸۸	نظریه شبکه تلفیقی تر
۵۸۹	نظریه شبکه مبادله
۵۹۱	قدرت ساختاری
۵۹۲	ساختارهای قدرت قوی و ضعیف
۵۹۴	نظریه انتخاب عقلانی
۵۹۵	بنیادهای نظریه اجتماعی
۶۰۳	نقد
۶۰۷	۱۱. نظریه‌های فمینیستی معاصر
۶۰۷	اصول فمینیسم
۶۱۰	خوین ریچر فمینیسم و جامعه‌شناسی و جنس
۶۱۴	انواع نظریه‌های فمینیستی معاصر
۶۱۶	تفاوت جنسیت
۶۲۳	تأییدی جنسیت
۶۲۹	ستم جنسیت
۶۳۵	ستم ساختاری
۶۴۶	فمینیسم و پست‌مدرنیسم
۶۵۱	نظریه‌پردازی جامعه‌شناسی فمینیستی
۶۵۱	جامعه‌شناسی معرفت فمینیستی
۶۵۳	نظم اجتماعی کلان
۶۵۶	نظم اجتماعی خرد
۶۵۹	ذهنیت

۴۸۱	ژست
۴۸۵	نماد معنادار
۴۸۶	ذهن
۴۸۷	خود
۴۹۴	جامعه
۴۹۵	تعامل‌گرایی نمادین: اصول عمده
۴۹۶	توانایی تفکر
۴۹۷	تفکر و تعامل
۴۹۸	یادگیری معناها و نمادها
۴۹۹	کشف و تعامل
۵۰۰	تجارب کردن
۵۰۱	خود و آروین گافمن
۵۱۳	نقد
۵۱۵	نقد
۵۱۶	به سوی تعامل‌گرایی نمادین ترکیبی و تلفیقی تر
۵۱۷	تعبیر تازه از میدان
۵۱۸	تلفیق خرد و کلان
۵۲۰	آینده تعامل‌گرایی نمادین
۵۲۱	۱۱. مردم‌روشناسی
۵۲۱	تعریف مردم‌روشناسی
۵۲۱	گونه‌انگونی مردم‌روشناسی
۵۲۱	مطالعه محیط‌های سازمانی
۵۳۱	تحلیل گفتگو
۵۳۳	نمونه‌های اولیه
۵۳۳	آزمایش نقض
۵۳۵	تحقق جنسیت
۵۳۶	تحلیل گفتگو
۵۳۷	گفتگوی تلفنی: تشخیص و تصدیق
۵۳۸	شروع خنده
۵۳۹	کف‌زدن مستعان
۵۴۰	هو کردن
۵۴۲	شکل‌گیری تعاملی جمله‌ها و داستان‌ها
۵۴۲	تلفیق صحبت کردن با کارهای غیرآوایی
۵۴۴	کمرویی (و اعتماد به نفس)
۵۴۵	مطالعه نهادها
۵۴۵	مصاحبه استخدای
۵۴۶	مذاکره مدیران
۵۴۶	تلفن به مرکز اورژانس

بخش سوم: تحولات تلفیقی متأخر در نظریه جامعه‌شناسی

۶۸۱	بازگشت به آینده: جامعه‌شناسی پیکربندی نوربرت الیاس	۶۶۹	۱۴. تلفیق خرد و کلان و عاملیت و ساختار
۶۹۴	تلفیق عاملیت و ساختار	۶۶۹	تلفیق خرد و کلان
۶۹۵	نمونه‌های عمده تلفیق عاملیت و ساختار	۶۶۹	افراط‌گرایی خرد و کلان
۷۲۳	تفاوت‌های عمده در متون عاملیت و ساختار	۶۷۱	به سوی تلفیق خرد و کلان
۷۲۵	پیوند خرد و کلان و عاملیت و ساختار: تفاوت‌های بنیادی	۶۷۲	نمونه‌های تلفیق خرد و کلان
		۶۷۲	پارادایم جامعه‌شناسی تلفیقی

بخش چهارم: از نظریه اجتماعی مدرن تا پست‌مدرن

۷۸۷	نظریه اقتصادی	۷۳۱	۱۵. نظریه‌های معاصر مدرنیته
۷۸۷	سرمایه‌داری فراملی	۷۳۱	نظریه‌های مدرنیسم دربار مدرنیته
۷۹۰	امپراتوری	۷۳۳	بلای مدرنیته
۷۹۴	نظریه سیاسی	۷۳۶	مدرنیته و پیامدهای
۷۹۷	نئولیبرالیسم	۷۴۰	مدرنیته و هویت
۸۰۲	نقد نئولیبرالیسم	۷۴۱	مدرنیته و صمیمیت
۸۰۵	نظریه‌های دیگر	۷۴۱	جامعه پرخطر
		۷۴۱	خطرآفرینی
		۷۴۴	مقابله با خطر
۸۰۷	۱۷. ساختارگرایی و فراساختارگرایی و نظریه اجتماعی پست‌مدرن	۷۲۵	هولوکاست و مدرنیته سیال
۸۰۹	ساختارگرایی	۷۴۶	محصول مدرنیته
۸۰۹	ریشه‌های زبان‌شناسی	۷۴۷	نقش بوروکراسی
	ساختارگرایی انسان‌شناسی: کلود	۷۴۸	هولوکاست و عقلانی‌شدن
۸۱۰	نظریه پست‌مدرن	۷۵۰	مدرنیته سیال
۸۱۱	نظریه پست‌مدرن	۷۵۲	پروژه ناتمام مدرنیته
۸۱۳	فراساختارگرایی	۷۵۴	هابرماس علیه پست‌مدرنیست
۸۱۵	آرای میشل فوکو	۷۵۸	اطلاعات‌گرایی و جامعه شبکه‌ای
۸۲۸	آرای جورجیو آگاس		
۸۳۸	نظریه اجتماعی پست‌مدرن	۷۶۵	۱۶. نظریه جهانی شدن
	نظریه اجتماعی پست‌مدرن: اندریاس	۷۶۸	نظریه پردازان عمده معاصر جهانی شدن
۸۴۴	جیمسون	۷۶۸	آنتونی گیدنز و "دنیای عنان گسیخته"
	نظریه اجتماعی پست‌مدرن افراطی	۷۶۸	جهانی‌شدن
۸۵۰	بودریار		اولرک بک و سیاست جهانی شدن و
	نظریه اجتماعی پست‌مدرن و نظریه	۷۶۹	جهان‌وطن‌گرایی
۸۵۴	جامعه‌شناسی		زیگموند باومن و پیامدهای
۸۵۵	نقدها و نظریه اجتماعی فراپست‌مدرن	۷۷۱	انسانی‌جهانی‌شدن
		۷۷۲	نظریه فرهنگی
۸۶۱	۱۸. تحولات پیش‌تاز در نظریه معاصر	۷۷۳	افتراق فرهنگی
۸۶۱	نظریه نامتعارف‌ها	۷۷۷	تقارب فرهنگی
۸۶۲	نامتعارف‌ها چه کسانی‌اند؟	۷۸۴	دورگه فرهنگی

۹۰۲	جامعه‌شناسی: علم چندپارادایمی	۸۶۵	منشأ نظریه نامتعارف‌ها چیست؟
۹۰۲	پارادایم واقعیت‌های اجتماعی	۸۶۹	نقد و پاسخ‌های ممکن
۹۰۲	پارادایم تعریف اجتماعی	۸۷۰	نظریه‌های انتقادی نژاد و نژادپرستی
۹۰۳	پارادایم رفتار اجتماعی		نظریه کنشگر و شبکه و قرانسان‌گرایی و
۹۰۳	به سوی پارادایم جامعه‌شناسی تلفیقی‌تر	۸۷۶	فرااجتماعیت
۹۰۴	سطوح تحلیل اجتماعی: خطوط کلی	۸۸۴	نظریه عمل
۹۱۱	منابع		ضمیمه: فرانظریه جامعه‌شناسی و طرح
۹۷۱	واژه‌نامه فارسی به انگلیسی	۸۸۹	فرانظریه برای تحلیل نظریه جامعه‌شناسی
۹۸۵	واژه‌نامه انگلیسی به فارسی	۸۸۹	نظریه دازی در جامعه‌شناسی
۹۹۹	نمایه	۸۹۵	جامعه‌شناسی بازاندیش برودیو
		۸۹۷	آلن توماس کوهن

فهرست شرح حال

۴۸۲	جورج هربرت مید	۲۰	عبدالرحمن ابن خلدون
۵۰۴	اروین گاتمن	۳۰	الکسیس توئیستیل
۵۲۸	هارولد گارفینگل	۳۶	آگوست کنت
۵۶۰	جورج هومنز	۵۶	زیموند فروید
۵۷۴	پیتربلاو	۶۱	هربرت اسپنسر
۵۸۲	ریچارد امرسون	۷۸	کارل مارکس
۵۹۶	جیمز اس کلمن		امیل دورکیم
۶۴۲	دو ویتی ای اسمیت	۱۶۱	ماکس وبر
۶۶۰	ریسیا هیل کالینز	۱۶۴	جورج زیمل
۶۸۴	نوربرت الیاس	۲۷۴	رابرت پارک
۷۱۰	پیر بودریو	۲۸۲	ویلیام دو بویس
۷۳۴	نتونیو فابری	۲۹۴	سی رایت میلز
۷۵۶	یورگ هابرماس	۳۲۸	تالکوت پارسونز
۸۲۰	میشل فوکو	۳۴۸	رابرت مرتن
۹۰۰	جورج رینزور	۳۵۴	جفری الکساندر
		۴۱۷	ایمانوئل والرشتاین

پیشگفتار

نظریه جامعه‌شناسی یکی از جامع‌بر نظریه جامعه‌شناسی از آغاز تا آخرین تحولات نظری آن. هدف من ترکیب بین نظریه‌پردازی کلاسیک اصلی (مارکس و وبر و دورکیم و زیمل) با مهم‌ترین نظریه‌ها و نظریه‌پردازان معاصر است. نظریه جامعه‌شناسی کتابی است ساده که با مرور موجز نظریه جامعه‌شناسی سیمای گذشته و حال آن را برای خوانندگان ترسیم می‌کند. در این کتاب بحث مبسوط نظریه‌ها که قبلاً به‌شال با پرطراوت می‌شود) با زندگی‌نامه موجز عبرت‌انگیز و مسحورکننده بسیاری از بهترین متفکران همراه است. در نظریه جامعه‌شناسی یک فصل به تاریخچه جامعه‌شناسی اختصاص دارد (فصل اول) و یک فصل هم به تحولات جدید جامعه‌شناسی (فصل ششم). بدین ترتیب خوانندگان می‌توانند کار هر نظریه‌پرداز را در بستر تاریخی و اجتماعی و سیاسی آن ببینند. جهان اجتماعی موضوعی است غامض و پیچیده و هم از این رو نظریه‌ها فراوانی درباره آن شکل گرفته است. من تلاش کرده‌ام نظریه جامعه‌شناسی را پرکش کنیم و جای بودن و اهمیت‌اش را نشان داده و تا حد ممکن آن را واضح و روشن سازم. گفتار نظریه‌های جامعه‌شناسی در تداوم و ماهیت پیوسته‌متغیرشان نهفته است. من هم کوشیده‌ام این سخنان را و سرمستی‌های آن را در همان اوان شرح نظریه‌ها نصیب خواننده کنم.